

Szarvas és Vidéke

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI DÍJAK :
Helyben egy negyedévre . . . 1.20 P.
Vidéken egy negyedévre . . . 1.70 P.
PÉLDÁNYONKÉNT 10 FILLÉR.
Postatakarékpénztári csekk számla : 52.686.

FELELŐS SZERKESZTŐ :
Dr. CSICSELY MIHÁLY

FELELŐS KIADÓ :
MÜLLER KÁROLY

SZERKESZTŐSÉG :
III. ker. Kossuth-tér 147. Telefon :
KIADÓHIVATAL :
I. ker. Deák F.-u. 13. Telefon : 109.

BETELJESÜLT VÁGYAK

Az események krónikájának figyelése során, mint zamatot csemegét forgatjuk nyelvünkön a két évtized alatt ki nem mondott, csak ál-munkban visszacsengett szavakat, amelyeket ezeréves magyar múltunk sok-sok viharának, kevés napsütésének, sok küzdelmének, kevés örömeinek, sok könnyének, kevés káczagásának, oly feledhetetlen, annyira szivigható, annyi éven át visszavárt levendula-illatát lehelték felénk : Szolyva, Beregszentmiklós, Csap, Lúhi, Felsőgereben, Hegylába, Völóc, Tiszaujlak, Nagyszőlős, Huszt, Perecseny, Tiszabogdány, Técső, Vezérszállás, Verecke . . . s a többi városok, falvak, mind, mind, amelyek földjén, hegyoldalain, völgyeiben, járható utjain és járhatatlan szikláin újra az Alföld, a Dunántul, a Tiszántul és Mátravidék magyar fiainak lépte dübörög . . . S ma már hangosak is a szavak, mert a husz esztendeig tartó borot végre derű váltotta fel a Rutén-földön is és Rákóczi elárult népe ismét visszakerült az édes anyához, Szent István Magyarországhoz.

A régi terület hazatérése mellett kimondhatatlan öröm, hogy valósággá vált végre a közös lengyel—magyar határ is s a két nemzet, amelynek hősi bátorságában, barátságában, történelmi multjában és a nagy uralkodók ország-lásában annyi közös emléke van, az új határ révén a Kárpátok gerincén megint egymás mellé került s testvéri kezét fogott, hogy azt soha többé el ne eressze . . .

Fagyos hó alatt fekvő folyóvölgyek, hegyoldalak, bércek mélyében régen elporladt s ma is porladó magyar katonacsontok vajjon éreztek-e valamit, mikor eldübörögtek felettük unokáik, fiak kemény léptei? Megformásodtak-e, mikor lejutott hozzájuk a „rajta“ har-

sogása s a győzelmet fújó trombita rivalgása? Megértették-e a márciusi vihar zu-

gását, mikor a kezekben, a házakon, az ormokon husz esztendő óta először szabadon lengő magyar zászlók szárnyait csattogtatta? Bizonyosan megértették, —

meghallották és megértették. S nyugodtan alusszák tovább siri álmukat ezen az ezeréves, hősi vérükkel megszentelt, ismét szabaddá lett magyar földön.

Megerősítették állásaiban vt. Ricsóy-Uhlarik Béla főispánt

Mint általában kormány-változáskor szokás, most is számos vármegye főispánját felmentették állásából s ujakat neveztek ki azok helyébe. A főispáni kar átszervezésével kapcsolatosan sokan beszéltek vármegyénk köz-szeretében álló főispánja dr. vitéz Ricsóy-Uhlarik Béla tá-

vázásáról is. Ezek a hírek azonban, mint alábbi jelentésünk is igazolja, nem voltak egyebek egyéni önkényes kombinációknál.

Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter ugyanis a napokban leiratot intézett dr. vitéz Ricsóy-Uhlarik Béla főispánhoz, mely szerint főis-

pánunk működésére mind politikai, mind közigazgatási szempontból súlyt helyez és azért arra kéri, hogy főispáni tisztségét mindkét vármegyében továbbra is tartsa meg. Ime a legilletékesebb válasz a baloldali sajtótechnika tendenciózus híreszteléseire.

Döntés előtt a szentandrászi zsilip munkájának kiadása

Az Öntözési Hivatal az utóbbi években a legenergiusabban kezébe vette az Alföld öntözési problémájának megoldását és már igen rövid idő alatt, az elmúlt egy-két év alatt is nagy eredményeket ért el. Elkészítette az öntöző csatornák egy részét, továbbá azoknak a betonburkolatát, tavaly pedig elkészült a békésszentandrászi nagy duzzasztómű. Az idén fog elkészülni a duzzasztó-

mű melletti hajózó-zsilip, amelynek munkálataira 10 vállalkozó adott ajánlatot.

Az ajánlatok — kettő kivételével — mind azt mutatják, hogy a munkára pályázók komoly és precíz munkát végeztek ajánlatuk megadásával. Sajnálatos körülmény volt az öntözési hivatalnál csupán az, hogy most a napokban egy 800.000 pengős munkát egy nem keresztyén vállalatnak adtak ki

és úgy hírlik, hogy ugyan-ezen utépitő-vállalat nem elé-gelvéen meg az eddig elnyert munkát, erősen dolgozik oly irányban, hogy több keresztyén vállalkozó elől ezt a fél-milliós munkát is megkaparintassa. Reméljük azonban, a midőn elengedhetlenül szükséges, hogy a keresztyén építési vállalkozók jussanak munkához, most is keresztyén vállalkozónak fogják a munkát juttatni.

Szarvasi Iparoskör közgyűlése

március 19-én, vasárnap délután 3 órakor volt a Járási Ipartestület nagytermében.

Az évi rendes közgyűlést Darida György alelnök nyitotta meg. Bejelentette Dauda Mihály elnök távolmaradását, aki ugyanebben az időben egyik családtagjának temetésén volt. A közgyűlés az elnöknek részvétét nyilvánította. Ezután az elnöki jelentésben be-

számolt a Kör rövid fennállása óta történt eseményekről.

Oravec János rövid ügyforgalmi jelentése után Forster Károly számvevő ismertette az 1937—1938 évi zárószámadást, mely szerint bevétel volt a Járási Ipartestülettől átvett 6588 pengő 10 fillérrel együtt 8410 pengő 61 fillér. V a g y o n 18.360 pengő 86 fillér, te-

her 332 pengő 49 fillér. Az 1939 évre 12.868 pengő 40 fillért irányoztak elő.

Az indítványoknál Kizsel Antal az Iparoskör tagjainak szellemi fejlesztésére 4 pontból álló javaslatot terjesztett elő, melynek tárgyalásánál több érdemleges felszólalás történt.

Czeperkó István a vezetőség munkájának elismerésé-

ként jegyzőkönyvi köszönetet javasolt, amit a közgyűlés elfogadott.

Majd választásra került a sor. Számvizsgálók lettek: Forster Károly, Laukó György, Korbely Samu. Választmányi tagok: Darida Ferenc, Gyarmati Pál, dr. Wieland Sándorné, Fábri Dániel, Bartyik Pál, Demján János, Kántor Sámuel és Gyurik János.

K.

A HONSz országos választmányi ülése Budapesten

A Hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárva Országos Szövetsége 1939 március 19-én délelőtt 10 órakor tartotta meg országos választmányi gyűlését a Kereskedelmi Kaszinó tanácstermében.

A szarvasi HONSz-csoportot Nagy János elnök és Kapus Lajos ügyvezeti titkár képviselte. Előtte való este 8 órakor disztáborozás volt a tiszti kaszinó vadásztermében a visszacsatolt Felvidék rokkant képviselőinek tiszteletére, akiket a csoportok tagjai és a nagyszámban összegyűlt előkelőség lelkes ünneplésben részesített.

A gyűlésen a szarvasi csoport indítványát, melyet a csoport intézőbizottsága dr. vitéz Zerinváry Szilárd elnöke alatt és indítványára 4 pontban foglalt össze. Követelve a hadigondozottak legégetőbb sebeinek orvoslását és irányt szabott a sebgyógyítására — az Országos választmány nagy lelkesedéssel tette magáévá.

Az országos kiküldöttek közül nagyon sokan panaszkodtak arról, hogy az Előjáróságok nem veszik figyelembe a 10 százalékos rokkantak alkalmaztatásáról szóló rendeletet s vagy egyáltalán nem, vagy csak tessék-lássék alkalmaznak rokkantakat. Ez ügyben úgy a hadügyminiszter, mint a belügyminiszter kiküldöttjei a legszigorubb vizsgálatot ígérték meg és abbéli reményüket fejezték ki, hogy már a közeljövőben sikerülni fog a rokkantak ügyét méltányos alapon rendezni.

Itt értesítjük a szarvasi HONSz-csoport tagjait, hogy kiküldötteik március 26-án délelőtt 10 órakor a csoport helyiségében utuk eredményéről beszámolót fognak tartani.

Hirdessen lapunkban

A repülés fejlesztése

Szarvasnak történelmi alapon joga és kötelessége a repülés fejlesztése

A modern háború egyik legfontosabb harci eszköze a repülőgép. Minden ország biztonságának egyik főpillére az erős légi haderő. Csak az az ország tudja megvédeni mögöttes országrészeit, amely fejlett légi haderővel rendelkezik.

Ennek felismerése készítette az ország legfőbb urát, hogy a repülés fejlesztésére alapot létesítsen és a repülés kiképzésbe minél több ifjút bevonjon. Országunkban még sok ezren vannak, akik repülőgépét nem is látták úgy közelebbről, még többen, akik hangoztatják „hogy a világért sem ülnének bele”. Pedig ellenségeink nem úgy gondolkodnak és nem így gondolkodnak a baráti Németországban sem.

Szarvas városának a hazai repülés úttörő munkálataiban jelentékeny része van. Egyik derék fia: Székely Mihály mérnök önálló típusú gépet szerkesztett, amellyel Bécsből Budapestre repült. már akkor, amikor a többi hazai repülő még csak apró gurulásokat és kisebb lélekzetű repüléseket végzett.

Ez a történelmi múlt szinte predestinálja Szarvasat hogy a repülés fejlesztésébe bekapcsolódjon és a hazai aviatika egyik gócpontjává váljon.

Földje alkalmas, hogy azon pl. katonai repülőtér rendezzenek be, hogy a m. kir. honvédség itt állítsa fel repülőiskoláját, itt végezze kísérleteit, ahol —

távolabb a főnaltól és a veszélyes kíváncsiak tekintetétől — nyugodtabban lehet dolgozni, mint a nagy városok veszélyesebb légkörében.

Hogy ennek megvalósítása községünknek mit jelentene gazdasági és más vonatkozásban, azt alig lehet felbecsülni.

Nemcsak a hazának, hanem önmagának is jót tenne, ha a fentieket sikerülne megvalósítani, emellett egyik legderékabb fia emlékét mentené meg a méltatlan elfeledéstől.

Mi a gondolatot útnak indítjuk, a valóráváltás, a részletkérdések már az illetékes hatóságok kezébe tartoznak.

Hisszük, hogy a régi „nyenacsimnám” politika — mely elszalasztotta a fővonalat, a katonaságot, az önálló villanytelepet — végérvényesen kimult és ennek a tervnek senki sem lesz komoly ellenzője.

Induljon el hát az eszme, nyomában hadd uralják határunk kék egét, — Székely Mihály örökét — a magyar erő jelképei: a magyar gépmadarak. — e

— **Gazdalfjak csereakciója.** A Magyar Faluszövetség a folyó év folyamán is megrendezi a dániai csereakcióját. Ezen csereakción részt vehetnek a 18 évnél idősebb, lehetőleg ezüst, vagy aranykalászos és gazdasági szakiskolát végzett gazdalfjak.

Vitéz Harkay Rezső alezredes, Békésmegye vitézi székkapitányának kitüntetése

A Kormányzó Ur Ófőméltósága vitéz Harkay Rezső alezredesnek, Békésvármegye vitézi székkapitányának, székkapitányi megbízásának körében kifejtett érdemes tevékenységéért a magyar érdemtend lovagkeresztjét adományozta.

A kitüntetést — vitéz nagylaki Rátz Jenő vitézi törzskapitány nevében és megbízásából — dr. vitéz Márki Barna Békésvármegye alispánja, mint Békésvármegye vitézi társadalmi bizottságának elnöke, a vármegye vitézi társadalmának összejövetelén ünnepélyes keretek között fogja átadni.

Tanviszony a képesítéshez nem kötött iparokban

A kereskedelemügyi miniszter egy adott esetből kifolyólag elvi határozatot bocsátott ki a képesítéshez nem kötött kereskedelmi és ipari szakmákban alkalmazott tanoncok tanviszonyával. Kimondotta a miniszter, hogy az említett iparokban is lehet tanoncot szerződtetni, a tanonc azonban segédi vizsgát nem tehet és segédlevelet sem nyerhet. A felszabadulás a munkaadó, vagy az iparhatóság által kiállított, vagy látmozott szolgálati bizonyítvány kiadásával történik. Ebből a szolgálati bizonyítványból elsősorban a tanonci minőségben eltöltött idő tartamának és a szerződés szerinti befejezésének kell kitűnni. Felüntethető azonban továbbá az a körülmény is, hogy a tanonc a kötelességszerűen előírt iskolát látogatta, továbbá annak sincsen akadály, hogy a munkaadó a tanonc által elsajátított ismeretekre vonatkozó megjegyzéseit is feltüntesse a szolgálati bizonyítványban. Szolgálati bizonyítvány oly esetekben is állítható, ki, ha a tanviszony a szerződésben megállapított idő előtt szűnt meg. A tanviszony megszüntetéséért pótdíj, a szolgálati bizonyítvány kiadásáért és iparhatósági látmozásért díj nem számítható fel.

Olcsó kerékpárok!

Gyermekkocsik, mechanikai javítások, villanszerelés — a legújabb típusú rádiók: Sztrehovszky Márton

villamossági és mechanikai szaküzletében.

Szarvas.

Piac-tér.

Egyről-másról . . .

Szarvason az oláh megszállás 1919 április 28-tól 1920 március 2-ig tartott. Ezen a napon a „rendcsinálók” örökre elhagyták községünk határát. Soványan jöttek, kövéren távoztak. Gyötrelmes, keserves napok voltak a megszállás napjai. Szarvas bel- és külterületén alig akadt olyan ház és tanya, amelyből valamit el ne emeltek volna. Nagy előszeretettel viseltettek a hizott sertések iránt. A szarvasi nép az oláhok mohó szerzési vágyai ellen csak furfanggal védekezhetett; néha sikerült a furfangosság, néha nem. Az alábbi esetben a furfang sikerült.

A Macóban lakó egyik polgártársunknak — ma is él — az oláh megszállás késő őszen volt gyönyörű darab hizott disznócskaja. A jól táplált állatok a tanya udvarán pihentek, a gazdájuk pedig boldog örömmel gyönyörködött a sikerült jószágokban. De amint a kapu felé pillantott, arcán megfagyott a mosoly. A kapu kerítése mellett oláh járőr állt és kaján, sunyi mosollyal szemlélte a kövér pusikat. Halotti, néma csend. A gazda köszönt a „kedves” vendégeknek, a járőrparancsnok pedig tudtára adta a gazdának, hogy másnap jönnek a sertésekért, lehet, hogy nem az egészért. A járőr elment. A gazda pedig állt, nézett jobbra, nézett balra, fölfelé, lefelé és vakarta a fejét: erősen gondolkodott. Nagyon sóhajtott és a disznókat lassan beterelte az ólba. Nyugodtan pipára gyújtott, jól körülnézett s mosolygós arccal elindult az istálló végében lévő szin felé. A szin alatt három jókora hordóban érett szilvacefre volt, azt alaposan megkeverte. Ismét óvatosan körülnézett, majd előhozta a moslékos vedret és a hizókat a szilvacefrevel becsületesen megetette. Közben beesteledett és a gazda a jólvég-

zett munka után lefeküdt, de bizonyosan ébren aludt s alig várta a reggelt. Korán reggel a cefrétől elkábult sertéseket csak nagy nehezen tudta az ólból kivonszolni. A szép sertések hörögve mint a döglöttek heverték szerteszét a tanya udvarán és várták a

gazdájukkal együtt az oláhok megérkezését. A „váravárt vendégek” két kocsin meg is érkeztek, de meglátva a döglődő disznókat, köszönés nélkül eltávoztak. A pusik harmadnapra kijózanodtak.

Segíts magadon, az Isten is megsegít!

Presbiteri ülés

A szarvasi evangélikus egyházközség március hó 17-én tanácsulést tartott.

Szelényi János igazgató-lelkész imája és Borgulya István másodfelügyelő megnyitó beszéde után a közgyűlés tudomásul vette a január 17-iki és február 6-iki tanácsulés jegyzőkönyveit. Ezután Bartos Pál megtartotta igen tanulságos s érdekes előadását a bulgáriai tanulmányutjáról. Az előadó a bulgáriai evangélikusok, illetve protestánsok életével foglalkozott: előadása során megemlítette, hogy Bulgáriában három helyen is beszélt a

Szarvasról elszármazott családokkal. A közgyűlés az előadó Bartos Pálnak köszönetet szavazott. Az esperesnek az új egyházközségi szabályrendeletre vonatkozó elutasító végzését az egyháztanács tudomásul vette, Litauszky Pál újtemplomi egyházi járandóságát 2 métermázsa buzával emelte. Hanzel Jenő művésznövendéknek 20 P-t juttatott. Jóváhagyta az ötemető fásítását, mézefőfák ültetését és új sírhelyek létesítését. Iskolai, árvaházi és gazdasági ügyek tudomásulvétele után a tanácsulés véget ért.

Márciusi ünnepélyek a békésszentandrás-i róm. kat. iskolákban

A békésszentandrás-i r. kat. iskolák az idén még a szokottnál is gazdagabb keretben és mélyebb hatással ünnepelték meg március idusát.

A lelkes ünnepségeket ünnepélyes istentisztelet vezette be a templomban, amelyen az iskolások a magyar vonatkozású szenténekek több gyöngyszemét énekelték el a régi és az új egyházi énekirodalomból. Kulcsár József igazgató-kántor vezetése mellett, aki azután felajánlásra maga énekelt el egy lélekbecsű magyar imát.

Szent mise közben Borbás Pál szentszéki bíró, plebános tiszta magyar érzéssel, a magyar faj lángoló szeretetével telített beszédében égette bele a templomot zsufolásig megtöltő hallgatók lelkébe azon felállított tételét, hogy nem

lehet igaz keresztény, aki nem igazi hazafi.

Istentisztelet után a községi előjárósággal az élen az érdeklődők olyan serege hallgatta végig a kat. kör nagytermében a tantestület által rendezett ünnepségeket, hogy a környező folyosó és kisebb termek is alig tudták befogadni a hallgatókat, úgyhogy az előadást másnap is kénytelenek voltak teljes egészében megtartani. A Tebay Friederika, Kováts Lujza, Zilahy Sára tanítónők és Paraszt Lajos tanító betanításában előadott bájosabbnál bájosabb kis hazafias színeképek nem tévesztették el a hatást és sok igaz könnyel felgyújtott magyar érzéssel távozhatott a közönség az ünnepélyről március tizenötödikének valóban méltó ünneplésével szívében.

Zöldmező

Kedves Szerkesztő Uram!

Igéretemhez híven megkezdtem kisközörszem és földmunkás tarsaim panaszainak nyitvanosság előtti feltáratását. De miután azt tartja a magyar közmondás, hogy „kiki a saját háza előtt seperjen”, előveszem a seprűt és megpróbálom előbb a mi házunk táját rendbe hozni.

Hogy a kisközörszem és földmunkás tarsadalom oly kevés, illetve semmi eredményt sem ért el eddig heizetenek javítása terén, ezt egyedül szervezetlenségnek tudhatjuk be. Nem gondolok én itt politikai szervezkedésre, a politikáról már megállapították elődeink, hogy nem más az, mint „uri huncutság” s abból nem nekünk kisközörszemeknek, legteljebbet a képviselő uraknak lesz nagyobb karaj kenyér a kezükben. De kerdelem én kedves Szerkesztő Uram, bár politikamentesen, de hazafiai aggodalommal, hogy a tiz és egynehány politikai párt közül, — kiknek szoszolói egymás szájából kapkodják ki a szebbnél-szebb jelszavakat és ígérnek Magyarországon egy tejjel és mézettel folyó kánaánt rászavazás esetén, — melyik hát az igazi? Ha pedig mind igazi, akkor meg mi a fenének kell 16 felé szakadva hirdetni az igazságot?

Hát nincs igazuk apáinknak, hát nem „uri huncutság” a politika? !? Mi nem politizálni, de dolgozni akarunk, mi nem abrándozunk húsos fazekakról, mi csak azért imadkozunk, hogy meg legyen a mi mindennapi kenyérünk. De ha nincs mivel foglalkoznunk, akkor ne csodálkozzék azon senki, ha korgó haszal panaszkodni merünk, és csodálkozunk, hogy egyszerű dolgoknak mily nagy feneket kerítettek arra illetékesek. Ilyen például az álláshalmozás, a közpénzekből húzott nagy fizetések, karutelek kérdései, hogy egyebekről ne is beszéljünk. Ha már annyit minimalnak, nem lehetne-e már egyszer maximálni is? Maximálni a fizetéseket és kimondani, hogy közpénzekből pedig, havonta mondjuk 1200 pengőnél több fizetést senki sem kaphat. Vagy itt van a mi fájó pontunk, az adó kérdése. Hat igazságos-e az, hogy minél több földje van valakinek, annál kevesebb adót fizessen kat. holdanként? Akkor, amikor a most felmerült földreform kapcsán is azzal érvelnek a földreform ellen, hogy tönkre teszik általa a több termelést, — tehát ők maguk is elismerik, hogy több hasznuk van kat. holdanként, mint a kisközörszemeknek. ...De most veszem észre, hogy mármár én is programot adok és Isten mentsen tőle, még felszólít a 16 párt valamelyike a képviselőség vállalására, s ahogy én ismerem magamat, azért a kis 7-800 P havi gázsziért még beugranék és vállalom.

Zöld mezőt adjon Isten.

K.

Zöld hitel folyósítását a Szarvasi Takarékpénztár, mint a Futura főbizományosa megkezdte.

Temetések rendezését, exhumlását, halottszállítást zárt

autóval vidékről

a leggyorsabban és olcsón vállal

Szathmáry László

temetkezési vállalkozó — Szarvas, Kossuth-tér. 39

Szarvas és Vidéke

hirdetésesei mindig eredményesek!

HIREK

Istentiszteletek.

A szarvasi ág. hitv. ev. ótemplomban vasárnap délelőtt 8 órakor tót, d. c. 10 órakor magyar, az újtemplomban 8 órakor lótnyelvű istentisztelet tartatik.

Istentiszteletek sorrendje a kat. templomban Vasárnap 8 ó. csendes mise, 9 ó. diák-mise, 10 ó. szentbeszéd, nagymise. D. u. 4 ó. keresztúti ájtatosság. 5 ó. böjti est a Szent István otthonban.

Szarvason református istentisztelet tartanak vasárnap d. c. 10 órától az Árvaház disztermében. Kondoroson minden hónap második vasárnapján délután 2 órakor van istentisztelet a községi iskolában.

A Kisgazdapárt szervezete bejelentette belépését a Magyar Élet Pártjába

Értesülésünk szerint a kisgazdapárt szarvasi szervezetének intézőbizottsága f. hó 19-én tartott értekezletén elhatározta, hogy a Magyar Élet Pártjába lép és ezt az elhatározását a Magyar Élet Párt központjához be is jelentette.

— **Eljegyzés.** Szakács György ev. tanító eljegyezte Nagy-Gyuris Erzsébetet Pitvarosról.

— **Halálozás.** Vitéz Tóth Jánosné született Dauda Julianna életének 59-ik, boldog házasságának 25-ik évében március 17-én hosszú szenvedés után elhunyt. Temetése március hó 19-én ment végbe általános részvét mellett. Az elhunytban Dauda Mihály községünk bírja testvérét gyászolja.

— **Iskolalátogatás.** Szombaton, március hó 18-án Kadocsa Oszkár körzeti felügyelő meglátogatta a Pataki István, Litauszky János, Hanó János és ifj. Piliszy János tanítók gazdasági irányú továbbképző népiskoláit Molnár László községi igazgató tanító kíséretével.

— **Iskolalátogatás.** Magdi István áll. polg. iskolai igazgató, tanulmányi felügyelő, március 6, 7, 8 és 9-én meglátogatta a helybeli állami polgári leányiskoláit s úgy az intézet anyagi ügykezelését, mint tanulmányi rendszert alapos vizsgálat alá vette. Örömmel regisztráljuk, hogy a tanulmányi felügyelő a látottak felett meleg elismerését nyilvánította az igazgató és a tanári testület minden tagjának.

HUSVÉTI KÉPESLAPOK NAGY VÁLASZTÉKBAN KAPHATÓK A MÜLLER-CÉGNÉL!

— **Adakozás.** Az állami polgári leányiskola a mai nagy nemzeti megmozdulásokban kiveszi részét. Az iskola növendékei hazafias érzésüktől buzdítva önkéntes adományokból 20 P-t küldtek a felvidéki „Magyar-házak” javára. A Kárpátokba menetelő hős honvédeinknek 2 csomag

Zsidótörvény és legkisebb munkabérek

A legkisebb munkabéreknek egyes iparágakban való megállapítása igen érdekes, de feltétlenül rendezésre váró komplikációkat idézett fel. A tapasztalatok azt mutatják ugyanis, hogy a zsidótörvény igen sok helyen ellentmondásba jött a minimális munkabérendszerral és számos esetben komoly zavarokat okozott a felemelt munkabérek életbeléptetésében. A zsidótörvény alapján ugyanis a tiznél kevesebb alkalmazottal bíró üzemek alkalmazottainak sem számbeli, sem jövedelembeli arány

meleg ruhaneműt és ugyancsak ezen célra a II. osztály 8 P 74 f., a IV. b. osztály 9 P-t gyűjtött önkéntes adományokból a Földművelésügyi asszony segélyalapja javára.

— **Elhalasztották a mezőgazdasági kiállítás és tenyészállatvásárt.** A közbejött politikai események miatt a budapesti országos mezőgazdasági kiállítás és tenyészállatvásár rendező bizottsága a földművelésügyi miniszter hozzájárulásával a március 22—27 napjain megtartani tervbevetett kiállítást és tenyészállatvásárt egy héttel elhalasztotta. A kiállítással kapcsolatos féláru jegy váltásra jogosító igazolványok a Müller-könyvkereskedésben kaphatók.

— **Házadómentesség.** Hir szerint a pénzügyminiszteriumban új házadómentességi rendeleten dolgoznak. Az eddiginél szélesebb körű kedvezményt akarnak biztosítani a légóttalmi óvóhelyek építésére és a múlt év végén megszűnt tatarozási kedvezmény helyett messzemenő adókedvezményt adnak minden olyan tatarozásra, amely a légóttalmi óvóhely létesítésével kapcsolatos, vagy azzal egy időben történik.

— **Az ipartestületi tisztviselők javadalmazása.** Az iparügyi miniszter egy hozzáintézet kérdés alapján eldöntötte, hogy az ipartestületi tisztviselők fizetése nem lehet az iparban alkalmazott 3000/1938. lp. M. sz. rendeletben

száma nem változtatható. Olyan esetekben, ahol csak egy, vagy két alkalmazott van s mind a kettő zsidó, most előfordul, hogy a minimális munkabérek alapján a béreket fel kell emelni. Miután azonban a bérek a zsidótörvény szerint nem volnának emelhetők, a munkaadó, aki eleget tesz a legkisebb munkabérekre való rendelkezésnek, a zsidótörvény büntető szakaszaival kerül ellentétbe. E kérdés sürgős rendezése érdekében a kamarák felírtak a kereskedelemügyi és iparügyi miniszterhez

megállapított legkisebb munkabéreknél kisebb. Ez a magyarázat arra az esetre vonatkozik, ha az ipartestületi tisztviselő önálló megélhetést nyújtó állást tölt be, vagy ha az ipartestületi tisztviselő elfoglaltsága a heti 28 órát eléri, vagy meghaladja.

— **Tanítónőképző Akadémia jövője.** Sokat foglalkoztunk már az Akadémia elhelyezésének sorával. A község és egyházközség minden áldozatot felajánlottak, hogy a főiskola Szarvason nyerjen elhelyezést. Leugróbb folyó hó 20-án Biki Nagy Imre községünk főjegyzője és Dauda Mihály községi bíró folytattak beható tárgyalásokat D. D. Raffay Sándor bányakerület püspökével és Pesthy Pál bányai egyház kerület felügyelőjével az irányban, hogy a főiskola Szarvason nyerjen elhelyezést. A tárgyalások még nem fejeződtek be, azokat a jövőben tovább folytatják, reméljük, hogy azok eredményeképpen a főiskola mégis csak Szarvason nyer elhelyezést.

Zöld hitel folyósítását a Szarvasi Takarékpénztár, mint a Futura főbizománya megkezdte.

— **Harmincötezer jármű fut Magyarországon.** Érdekes tanulmányban számol be dr. Petrichevich-Horváth Miklós a magyar gépjárműállományról a Magyar statisztikai szemle most megjelent legújabb számában kiderül ebből, hogy 18.896 személykocsi, 3803 teherkocsi, 1509 egyéb autó, valamint 10.837 motorkerékpár fut Magyarországon, vagyis összesen 1938. év végén 35.045 gépjárművet tartottak nyilván.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS.

Mindazon rokonok, szomszédok, jóbarátok és ismerősök, akik felejthetetlen jó férjem, illetve drága jó apánk elhunyt alkalmával annak végtesztességén megjelenve, részvétükkel mérhetetlen fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, ezúton fogadják megtört szívüknök köszönetét.

Szarvas, 1939 március hó.
Frankó Pálné sz. Krsnyák Mária és gyermekei.

Kiknek kell bejelenteni a középiskolás alkalmazottakat?

Több esetben kihágási eljárást indítottak olyan iparos munkaadók ellen, akik négy vagy ennél több középiskolai végzettséggel bíró iparossegédeiket vagy tanoncokat az Értelmiségi Munkanélküliség Kormánybiztosánál nem jelentették be. Az ipartestületek Országos Szövetsége előterjesztéssel fordult a miniszterelnökhöz és kormánybiztossághoz, hogy e tekintetben határozott rendelkezést tessenek.

A bejelentés szabályozása tárgyában kibocsátott 4350—1939. M. E. sz. rendelet 10 §. ugyanis félreértésre ad okot. Ez ügyben az ipartestületek Országos Szövetsége ifj. Tóth Pál elnök vezetésével alait küldöttségileg járt el Kulcsár István kormánybiztosnál, aki a kérdés ismertetése után kijelentette, hogy azok a munkaadók, illetve vállalatok, ahol értelmiségi munkakörü állás nincs, nem tartoznak bejelentést tenni azokról az iparossegédekről és tanoncokról, akik négy vagy ennél több középiskolai végzettséggel rendelkeznek.

Azok a vállalatok azonban, ahol értelmiségi munkakörben foglalkoztatott alkalmazottak is vannak, bejelentéseik megtételénél a fentebb említett rendelet 10 §-a 6. c. pontja értelmében tartoznak eljárni, vagyis a magasabb iskolai képzettséggel bíró segédeket és tanoncokat és egyéb alkalmazottakat is tartoznak bejelenteni.

— **Könyvtárak a Leányegyesületben.** A Szarvasi Gróf Bolza Pálné Leányegyesület újonnan katalogizált és rendezett könyvtárát ismét rendelkezésére bocsátja ügy tagjainak mint vendégeinek és barátainak. A könyvtári könyvek kezelését a megválasztott könyvtároson kívül Filyó Ilona, Takács Ilona, Kiszely Judit és Tomka Katalin kereskedelmi iskolai növendékek vállalták magukra, akik egyben a könyvtár cédulakatalógusát, jegyzékét állítják össze. A könyvtár-órák ezentúl minden hó első és harmadik vasárnapján lesznek a leányegyesület gimnáziumi otthonában: mindenkor d. u. 2—3 óra között. A könyvek használati díja kötetenként két hétre 5 fillér. Egy alkalommal egy személy legfeljebb 4 könyvet vehet igénybe és azt csak 2 héttig tarthatja magánál. Az egyesület vezetősége, gondnoksága ezúton felkéri mindazokat, akik a múltban kivett és vissza nem hozott könyveket maguknál tartják, hogy azokat legkésőbb április hó 2-án szolgáltatassák be.

CIPŐ elegáns, jó és olcsó

HANÓNÁL

(Hitelbank épületében)

Kész cipők nagy választékban

Tájékoztató az OTI. tagjainak.

Várománynak fenntartása elismerési díjjal.

Ha az öregségi vagy rokkantsági biztosítási kötelezettség alól kivált egyén biztosítását önkéntes továbbfizetéssel folytatni nem kívánja és 200 heti várakozási időt már betöltötte, várományának épességét biztosítási kötelezettsége megszűnésétől számított 3 hónapon belül kezdődő, havonként utólag esedékes elismerési díj fizetésével fenntarthatja. A váromány fenntartásának joga megszűnik, ha várományos valamely hónapra járó elismerési díj megfizetésével 6 hónapig késik.

Az elismerési díj havi 50 fillér, minden naptári hónap végén utólag esedékes. A befizetett elismerési díj vissza nem követelhető, akkor sem, ha a várományos az elismerési díj fizetésével 6 hónapig késik és emiatt várománya fenntartásának jogát elvesztette, vagy ha e díjat előre befizette s közben újra biztosítottá vált, vagy ha biztosítási eseményre vonatkozólag bekövetkezett, végül akkor sem, ha a biztosítás valamely szolgáltatására igényjogosultsága megnyílt.

Elismerési díj fizetésére az is jogosult, aki már rokkantsági járadékban részesült, de a járadék folyósítását a rokkantság megszűnése miatt be kellett szüntetni. Ilyen esetben az elismerési díj fizetés megkezdésére megszabott 3 hónapos határidőt a járadékbeszüntelő határozat kézbesítése napjától kell számítani.

A szerzett jogok fenntartásának fontossága.

Érdeke mindazoknak, akiknek biztosításra kötelezett munkaviszonya megszűnt, és újabb munkaviszonyra kilátásuk nincs, hogy a már megszerzett várományuk épességét elismerési díj fizetésével biztosítsák.

Azok, akik a biztosítási vi-

szonyból kiválnak és magukat önállóan pl. iparosok vagy kereskedők lesznek, öregségi stb. járulékfizetéssel szerzett jogukat nem veszítik el, ha magukat öregségi esetére önkéntes továbbfizetéssel biztosítják. Egyébként is a fentiek szerint a szerzett jogok a biztosítási eset bekövetkeztéig (65. életév, megrokkánás) elismerési díj fizetésével is fenntarthatók, amikor is a megfelelő váromány (200 hét, 400 hét) iga-

zolása esetén a vonatkozó szolgáltatásokra jogosultság megállapítható.

(Ezen hasznos tárgyú közleményt minden OTI tag figyelmébe ajánljuk, hogy vagy a teljes lappéldányt őrizze meg hosszú időközön keresztül, vagy pedig ezen közleményt vágja ki megőrzés végett, mert a jövőben ilyen irányú érdeklődésére ezen cikk utmutatásul szolgál.)

M.

Munkakönyvek kereskedelmi alkalmazottak számára

A képzéshez kötött iparokban és a gyáripárban a munkavállalók szolgálati idejének igazolására félszázadot meghaladó idő óta az ipartestület, illetve iparhatóság által kiállított munkakönyv szolgál. A kereskedelemben a munkakönyvek rendszerét Magyarországon nem ismerték és az eltöltött szolgálati időt a munkaadók magánjellegű bizonyítványokkal igazolták. A legkisebb munkabérekre vonatkozó rendelkezések óta igen sok aggodalom merült fel, hogy az eddig követett rendszer nem lesz tovább fenntartható. Mióta ugyanis a legkisebb munkabér a szolgálatban eltöltött évek száma szerint emelkedik, igen nagy jelentősége van a munkában eltöltött évek igazolásának s ezt nem

lehet a hatósági jelleg nélkül magánbizonyítványok esetlegességének kitenni. Felmerült az a gondolat, hogy az OTI kötelezettség a régebbi szolgálati idő igazolására, ez azonban két oknál fogva nem vállalkozhatik, másrészt pedig helyváltoztatás esetén két három kerületi pénztárhoz is kellene fordulni igazolás végett, ami az eljárást nagyon körülményessé tenné. Ennélfogva a kamarák körében felmerült az a gondolat, hogy a szolgálati idő igazolásául szolgáló hivatalos jellegű munkakönyveket a kereskedelemben is bevezessék. Ez a kérdés nem sokára a kereskedelemügyi miniszteriumban hivatalos tárgyalás alá kerül.

— Küldjük falura a magyar írókat, hogy megtanuljanak magyarul. A népszerű képes revű-újság, a Színház (Film-Színház-Irodalom) új száma Harsányi Zsoltnak bizonyára országos feltűnést keltő, őszinte, sőt forradalmian merész irodalmi álláspontját adja vezetékhelyen. A Színház új száma ir elsőknek a Magyar Cavabaderól, a legnagyobb magyar filmről, őszinte kritikát közöl az új szindarabokról és filmekről s a legszebb és legérdekesebb képeket közli. A Váro Andor szerkesztésében megjelenő Színház 152 oldal ad minden héten, 40 fillérért. Három melléklete: háromfelvonásos szindarab, teljes irodalmi regény, gyermeklap,

amely ezen a héten kezdi közölni eredeti Walt Disney-rajzokkal a Hófehérke és a 7 törpe meséjét. Két népszerű asszonyrovat: Női szakasz és Ótóra tea. A vegyes-olimpiász keretében minden be- küldött verset közöl a Színház, s kiadja a díjnyertes költő verskötetét. Pythia szivrádiója és rengeteg olvasni való egészíti ki a Színház új számát. A jó házassághoz nem kell hozomány című pályázat keretében 1215 díjat oszt ki a Színház, amelynek ára minden melléklettel együtt 40 fillér. Mutatványszámot küld a kiadó-hivatal: Budapest, VIII. Szentkirályi u. 4. Előfizetés negyedévre 4.50 pengő, félévre 9 pengő.

Husvétli képeslapok

nagyválasztékban kaphatók a Müller könyvkereskedésben.

— Pályázat a kat. tanítóképző-intézetbe. A szegedi kir. kat. tanítóképző-intézetrel kapcsolatos liceum I. osztályába — az 1939—40. iskolai évre való felvételre — csak azok a kifogástalan erkölcsi magaviseletű tanulók pályázhatnak, akik a 14. életévüket betöltötték, de a 17. életévüket még nem érték el és a polgári vagy középiskola IV. osztályáról szóló bizonyítványuk megfelelő tanulmányi előmenetelt igazol. A pályázni óhajtok az intézet igazgatóságától kérjenek felvételi tájékoztatást.

— Kondoroson felfüggesztették a pénztári ellenőrt. Kondoros község főjegyzője a község 1938. évi számadásainak felülvizsgálata során súlyos hivatali szabálytalanságokat, sikkasztást és okirathamisítást állapított meg, amelyeket a község pénztári ellenőre: Dormán Imre követett el. Az esetet nyomban jelentette dr. Ugrin László főszolgababirónak, aki azonnal kiszállt a helyszínre a számvétség kiküldöttjével s a vizsgálatot lefolytatta. Ennek eredményeként Dormán Imrét az állásától felfüggesztette, további eljárás végett a kir. ügyésznek átadta. A kár 501 pengő, amely összeg már be is lett fizetve a község pénztárába, így a közt károsodás nem éri.

— Kondoroson a nemzeti ünnepet áthatott lelkesedéssel ünnepelték. Az evang. templomban tartott istentiszteleten Balczó András lelkész mondott hazafias lelkész beszédet. A piac-terén, a hősök szobra előtt nagy közönség gyülekezett össze, hol a szónoklatot Pribelszky Mihály ev. káplán tartotta szépen, lelkesen. Az iskolás növendékek közül többen szavaltak, a leventék nevében is lelkes köszöntő hangzott el márciusi idusáért. Este ősi szokásnak hódolva mindenki valamelyik olvasóköri ünnepelt közvacsorán. Ilyen volt a Polgári körben, a csárda dísztermében, ugyancsak a tanyai olvasóköri is ünnepélyekre és vacsorára gyűjtötték tagjait. Az iparos körben Kartalik tanító mondott lelkes beszédet, a polgári olvasóköriben Keviczky László ny. lelkész, a csárda dísztermében Pribelszky Mihály s. lelkész tartottak ünnepi beszédet.

Zöld hitel folyósítását a Szarvasi Takarékpénztár, mint a Futura főbizománya megkezdte. 43

INGYEN

küldi meg minden érdeklődőnek — ha e hirdetésre hivatkozik.

„A család könyve”

32 oldalas mélynyomásos, rajzokkal és képekkel illusztrált második kötetét Szövetkezeti Bolt (Áruház a Hangya kötelékében) Rákóczi-út 36., Boráros-tér 1.

Tavaszi ujdonságaink részletes felsorolását és árait is tartalmazza

a család könyve

Kérje még ma, levelezőlapon a Mezőgazdasági Kiállítás ideje alatt személyesen

„A család könyvét.” 72

Az Orsz. Mezőgazdasági Kiállítás és Tenyészállatvásárra szóló

féláru utazási igazolványok

a **Szarvas és Vidéke**

kiadóhivatalában (Müller könyv- és papírkereskedés.) kaphatók

Egy igazolvány ára 1.30 P. Az igazolványok Budapestre utazásra március 23-tól április 2-ig, a visszautazásra pedig márc. 24-én d. u. 4 órától ápr. 10-án 24 óráig érvényesek.

Anyakönyvi hírek

Születtek: Dudás János és Szuhaj Erzsébet fia János, Kolompár Pál és Steyevó Mária fia János-Sándor, Nagy Pál és Zolvan Judit leánya Anna, Zahorecz András és Springely Anna leányai Mária és Judit, Pleskó János és Janurik Erzsébet fia Béla, Skorka Mihály és Laluska Erzsébet fia Mihály, Dudás Mihály és Janurik Zsuzsanna leánya Zsuzsanna, Zsamba János és Hudák Anna leánya Judit, Kis János és Galáth Mária leánya Erzsébet, Pientri Pál és Ganycz Zsuzsanna leánya Zsuzsanna, Palicska Pál és Janurik Mária leánya Anna, Brlás János és Melich Anna fia András, Gömöri János és Medvegy Anna leánya Anna, Brusznyczkí Pál és Bakulya Zsuzsanna leánya Zsuzsanna, Kasuba Pál és Prjevara Mária fia Sándor-József, Molnár Mihály és Mucha Erzsébet fia János, Ivanics Károly és Rác Anna leánya Irma, Kiszely Pál és Szénászi Zsuzsanna leánya Judit, Sztrepka András és Liska Judit fia András.

Házasságot kötöttek: Brachna János Gere Erzsébettel, Németh János Czesznak Judittal, Sztancsik János Pecnyik Annával, Jakus János Sonkoly Máriával, Darabos János Bakulya Máriával, Tusjak János Gombár Máriával, Búzás Pál Laukó Judittal.

Elhaltak: Tóth Mihály 41 éves, Szabó Elekné Tóth Ágnes 44 éves, Kasik Pál 62 éves, Liska András 77 éves, Vida Mihályné Molnár Zsuzsanna 53 éves, öz. Rigó Nándorné Novák Gizella 81 éves, Kraskovics Jánosné 47 éves,

Gumibélyegzők

megrendelhetők

Müller könyv- és papirkereskedőnél

Bliznák Györgyné Roszik Zsuzsanna 43 éves, Török Istvánné Búzás Judit 31 éves, Frankó Pál 33 éves, Litauszki Pálné Csonka Erzsébet 46 éves, öz. Bertók Jánosné Uhljár Erzsébet 70 éves, Csicsely Mihály 59 éves, Pientri Zsuzsanna 4 napos, Mraz Pál 69 éves korukban.

— **Megalakult a Szarvason is a Nyilaskeresztes Párt.** A Hubay Kálmán országgyűlési képviselő elnöke alatt álló Nyilaskeresztes Párt Szarvason is megalakult. Az új nemzeti szocialista párt párhelyisége a Bárány-féle vendéglő különterme.

Szarvas nagyközség előljárósága
6441—1939 ikt. szám.

Hirdetmény

Közhirre teszi az előljáróság, hogy az 1939 évi tavaszi lóvizsgálatok az alábbi helyeken és időben lesznek megtartva:

Április hó 1-én d. e. 8 órakor a Borgulya tanyánál.

Április hó 1-én d. e. 10 órakor a szélesúti iskolánál.

Április hó 1-én d. u. 14 órakor Halásztelken a Melis tanyánál.

Április hó 3-án d. e. fél 9 órakor a Kupec tanyánál.

Április hó 3-án d. e. 11 órakor a Ruzicska tanyánál.

Április hó 3-án d. e. 14 órakor Uj-Décs sarkán.

Április hó 4-én d. e. 8 órakor a Vásártéren.

Április hó 4-én d. u. 14 órakor a Kozma tanyánál.

Április hó 5-én d. e. 8 órakor a Klenk tanyánál.

Április hó 5-én d. e. 10 órakor a Lampert tanyánál.

Április hó 5-én d. e. 12 órakor a Valach tanyánál.

A lóvizsgálatokra kihágási eljárás terhe mellett minden ló elvezetendő.

Szarvas, 1939. március 18-án.

Előljáróság.

Szarvas község előljárósága.
3432—1939 ikt. szám.

Hirdetmény.

Közhirre teszi az előljáróság, hogy a 2 évet betöltött gyermekek diftéria elleni védőoltása kötelező s felhívja a szülőket, hogy a 2. életévet betöltött gyermekeiket okvetlenül hozzák el a diftéria elleni védőoltásra, még akkor is, ha erre külön idézést nem kaptak, vagy más honnan költöztek ide gyermekeikkel Szarvas község területére. A diftéria elleni védőoltás 1939. évi március hó 27—28—29—30 és 31. napján lesz megtartva naponként délután 2 órától 4 óráig a községháza nagyteremben. Ezenkívül az Ezüst szülői iskolában is lesz védőoltás f. évi április hó 12-én d. u. 2 órakor s így az oda közelebb lakók gyermekeiket ott is beoltathatják, akkor is ha idézésük esetleg a községházára szól.

Az oltásról minden gyermek bizonyítványt kap. Az oltási bizonyítványokat április hó 20-ától április 24-ig minden szülő vegye át a községházán az iktató hivatalban.

Figyelmezteti az előljáróság a szülőket, hogy akik gyermekeiket a kötelező védőoltásra felhozni elmulasztják kihágási eljárás során szigorúan megbüntettetnek.

Szarvas, 1939 március hó 20-án.

Előljáróság.

Helybeli gabonaárak

Búza	19-70 — 19-80
Tengeri (morzsolt) 13-50 — 14-—	
Árpa	15-— — —
Zab	18-— — 19-—
Lucerna	100-— — 180-—
Tökmag	20-50 — 21-—

ÉRTESÍTÉS!

Értesitem a tisztelt hölgy közönséget, hogy

női kalap üzletet

nyitottam a főútcán Katz órásházában, hol a legelegánsabb modelleket tartom raktáron. Alakítást is izlésesen és olcsón készítek, úgyszintén férfi kalap festést, formázást és tisztítást vállalom.

Szíves pártfogást kér:

BÚZÁS JULISKA.

47

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 3 fillér, vastagabb betűvel szedve 6 fillér. Legkisebb hirdetés díja 30 fillér.

Az I. ker. 75 és a II. ker. 109. sz. beltelkes házak, valamint Örményzugban 15 és 12, Disznóhalmon 43, a Békésszentandrási határban pedig 36 kishold föld. Utóbbi kettő tanyával eladó. Felvilágosítással szolgál dr. Dörnyei József ügyvéd. 32

Eladó Öcsödön Maglóczy Mihálynál 500-as 3 fülkés keltető gép jelenleg üzemben. 60

Örményzugban 15 kishold szántó akár több darabban is eladó. Bővebb felvilágosítást nyújt Dr. Csicsely Mihály ügyvéd. 74

Szabó Ferencnek Öcsödön igen szép 3 éves ültetni való akácfa van eladó. Ára darabonként 4 fillértől 15 fillérig. A régi rakodókerthen pedig 500 kéve nádja van eladó. Értekezni lehet Öcsödön a 302 házszám alatti lakásán. 61

Három szobás lakás május 1-re kiadó II. ker. 150 szám. 62

560 □-öl szülő Macózugban eladó. Érdeklődni II. ker. 350 sz. alatt. 64

Csepülőgéppel rendelkező társaság keresek. Bővebbet az ezüstszőlők melletti malomban. 65

Egy jó karban levő gyermekkosci és gyermek ágy eladó. I. ker. 15 sz. alatt. 66

2 szoba konyha lakást mellékhe-yiségekkel keresek Hanzó Pál cukrász. 67

Mókus eladó. Érdeklődni lehet Krakó 8 szám alatt. 68

Eladó 220 □-öl gyümölcsös Macózugban. Érdeklődni lehet Mihalecz Pálnál Krakó 122. 63

Felhívja a terehalmi legeltető társaság a birtokosokat, hogy aki legelőre akar jószágot kiadni, jelentkezzen a majorban Zalay Intézőnél. 69

Kákai közös legelőből 5 járás eladó. Érdeklődni dr. Gerő Oszkár ügyvédnél. 70

Pijesovszky Mihály III. ker. Árvaház melletti háza eladó. 71

Használt rövid fekete Hoffmann Cserny gyártmányú Zongora eladó. Érdeklődni a kiadóhivatalban. 73

Eladó ingatlanok:

Földingatlanok:

Szarvason, a Kákahalom-dűlőben lévő 1 kat. hold 84 négyszögöl szántó,
Szarvason, a Kákai-táblán és részben a Hegyes-dűlőben lévő 3 kat. hold 578 öl szántó haszonélvezettel terhelten,
Békésszentandráson, a Gödény-aljon lévő 2 kat. hold 650 öl szántó,
Csabacsüdön, a Nagyréten lévő 55 kat. hold szántó, szép tanyával és gazdasági épületekkel és a
Mezőturi határban, a Peres-dűlőben lévő 2 kat. hold 493 öl szántó.

Házingatlanok:

Szarvason, II. ker. 214. szám alatt 202 öl beltelken épült ház, melyben 5 szoba, konyha és mellékhelyiség van,
Szarvason, a Zöldpázsiton 511. szám alatt 410 öl beltelken épült lakóház, melyben két-szobás lakás és egy üzlethelyiség van,
Szarvason, a Zöldpázsiton 514. szám alatt 372 öl beltelken épült lakóház, melyben két-szobás lakás és egy üzlethelyiség van.
Fenti ingatlanok igen jutányosan és kedvező fizetési módokat mellett vehetők meg. Érdeklődni lehet dr. Fisbein Soma és dr. Fisbein Imre ügyvédeknel. 14

Nyomatott Müller Károly könyvnyomdájában Szarvas, I. ker. 13.

Continental, Rheinmetall,

Hungaria és Pátria

IRÓGÉPEK

3-6-12 és 18 havi
részletfizetésre
eredeti gyári áron kaphatók
és megtekinthetők a

MÜLLER CÉGNÉL!

Használt írógépeket becserélünk!

ÖCSÖDI HIREK

Március

A tavasz első lehellete némi izelítőt adott az új élet sarjadzásából, a tél azonban nem akar beletnyugodni az elmulásba. Összeszedte minden erejét és még egyszer végigszárgult a hófúvásos, zimankos, dermesztő szelével a hegyek fölött. — De hiába minden, az ő ideje lejárt, ideig-óráig tudja még magát tartani, de a végnek be kell következni, hogy jöhessen a tavasz új élettel, új virágzással.

Mi nagy örömmel nézünk a tél vergődését, mert eszünkbe juttatja napjaink történelmi eseményeit.

A cseh-szlovák köztársaság, melyet nem történelmi események, hanem politikai fondorlatok hoztak létre — összeomlott.

A történelmi igazság győzött a diplomácia cselvétesein és az ezeréves határokon magyar honvédek állanak őrt. Dacolnak a márciusi tél hófúvásával. Bátran, önérvényesen állnak őrhelyeiken s hirdetik az egész világnak, hogy a magyar igazságot nem tudja eltemetni a diplomácia márciusi tele. Hiába volt az ukrán bandáknak minden kegyetlen garázdálkodása, hiába a prágai politikusoknak és lapoknak minden áskálódása és meszterkedése. A magyar tavasz győzött a cseh-tél utolsó erőfeszítésein és meghozta Kárpátalja népének az igazi kikeletet, a visszatérést ősi hazájához, elindulását a szebb, boldogabb és biztosabb jövő felé.

A Kárpátok hóval bórított bércein magyar zászlót lenget a márciusi szél, alatta magyar és lengyel katonák kezét fognak egymással. A két nemzet történelmi évszázadokon át szoros kapcsolatban volt egymással. Olyan történelmi kapcsolatok fűzik össze a két nemes nemzetet, amelyeket szétszakítani nem lehet. Ezekhez a történelmi hagyományokhoz kapcsolódik a mostani közös érdek, mely a két nemzet barátságát még szorosabbra fűzi.

Miként a tavasz lehelle-tét nem lehet megállítani,

vagy egyes helyekre tömöríteni, úgy a magyar igazság sem áll meg dicsőséges utjában.

Nemcsak Kárpátalján, hanem a többi, ma még elszakított területeken is érzik, tudják, hogy közeleg az új életet, új virágfakadást hozó magyar tavasz. Ha még a megszállásnak tele utolsó erejét is összeszedve még egyszer próbálkozik végig söpörni az

elszakított területek felett, jól tudja mindenki, hogy ez a végső vonaglása, mert jön, jönni kell és jönni fog a magyar tavasz, mely szétszakítja a trianoni szerződésnek öszszetákolt szakadozó Bilincseit és a Kárpátoktól övezett nagy Magyarországból büszke öntudattal s becsületos munkával fogja betölteni hivatását a — Magyar!

Képviselőtestületi gyűlés

Öcsöd község képviselőtestülete március hó 16-án, csütörtökön délután 3 órakor a község háza tanács-termében rendes tavaszi gyűlést tartott. A fontosabb pontok és azok határozatai a következők:

A közpénztár, mezőgazdasági üzem, gazdai számadás, letépténztár, öregségi és rokantsági alap, törzsvagyon pénztár, munkássegély-alap, testnevelési alap, utcaszabályozási alap, inségakció alap, gyám-pénztár és vagyonleltár 1938. évi zárszámadásait a képviselőtestület változatlanul elfogadta.

A református templom-

— **Öcsöd Község Allattenyésztőinek Szövetkezeténél** biztosított szarvasmarhák lépfene elleni védőoltása a következő helyeken és időben fog megtartani: I.-ső oltás. Március 31-én reggel 8 órakor gödénylapon a község tanyáján. Március 31-én d. e. fél 10 órakor a Pecz féle tanyánál a veresházi uton. Március 31-én d. u. 3 órakor a túlakörösi iskola mellett. Apris 1-én reggel 8 órakor a község háza udvarán. II. oltás. Április 14-én a fenti sorrendben és április 15-én reggel 8 órakor a község háza udvarán. — Ugyanezen hirdetés a község háza folyosóján is ki van függesztve és tagoknak vétív mellett kikézsítve.

— **A budapesti mezőgazdasági kiállítás és tenyésztőállatvásár** egy héttel elhalasztott, vagyis március 29-től ápr. 2-ig lesz megtartva. A kiállításra március 23-án 0 órától lehet felutazni, visszautazni pedig legkésőbb április 10-én 24 óráig lehet.

ból a piactérig vezető köves-út kibővítése vált szükségessé, a község teherautóstandot — várakozóhelyet épített a piactérnél 300 négyzetméter területen 2100 pengő költséggel.

A szegényház kérdése rövid időn belül megoldást nyer. Szénászi András és társai újtelepi lakosok járdaépítés iránti kérelmét a képviselőtestület nem tudja teljesíteni, mert egy régebbi határozat szerint az Újtelep kereszt utcáját kell kikövezni.

Végül két segély iránti kérelem letárgyalása után a rendes tavaszi közgyűlés véget ért.

— **Cséplőgéptulajdosok figyelmébe.** A községi mezőgazdasági bizottság felkéri a bérceplőgépek tulajdonosokat, hogy cséplőgépeiket, még a tavasz folyamán megfelelően javítsák ki, mert a bizottság a cséplés megkezdése előtt, a gépek üzemképességének elbírálására szakértő kiküldését kéri és a cséplés végzésére csak azok a gépek nyernek engedélyt, melyek minimális szemvesztéssel dolgoznak.

— **A műtrágya újabb ára.** A műtrágyázás céljára szolgáló 40 százalékos kálisó ára vagonkételekben bármely vasuti állomáson ömlesztve métermázsánként az eddigi 15 pengőről 12 P. 50 fillerre, a 48 százalékos kénsavkáli ára pedig ugyan-olyan feltételek mellett az eddigi 20 pengőről 16 P. 75 fillerre szállított le. A fenti áron felül a 100 kilógramos prima jutásért egy pengő, az 50 kilógramos jutásért pedig 80 fillért számítanak fel. A 40 százalékos kálisó 50 kilógra-

mos jutásúakban is kapható a Hangya szövetkezetek útján 7 P. 15 filléres árban, amely ár Budapesten átvéve értendő.

— **Mozi** Az öcsödi Hungária Mozgóban március 25-én, szombaton este 8 órakor, 26-án vasárnap 4, fél 7 és este 9 órakor 2 sláger egy műsorban: Rin-Tin-Tin, a hegyek hőse és Santa Fé titka című filmek kerülnek bemutatásra.

Anyakönyvi hírek

Öcsödön

március 16-tól március 22-ig.

Születtek: Ungi András és neje Rónyai Zsuzsanna fia András, Kis Antal és neje Szántó Julianna fia András.

Házasságot kötöttek: Csekő Benjámín Révész Eszterrel.

Eihalt: Söti Mihályné 73 éves.

1814/1939.

Hirdetmény.

Értesíti az előljáróság a lakos-ságot, hogy az 1939. évi tavaszi jóvizsgálat március hó 29-én reggel 7 órától déli 12 óráig a község háza udvarán, délután 2 órától a veregyházi népháznál lesz megtartva. A vizsgalatra felvezetendők az összes csikók is. A csikók fedezetési bárcáit a tulajdonosok hozzák magukkal, mert a vizsgálat alkalmával azokat fel kell mutatni.

Öcsöd, 1939 március 17.

Előljáróság.

1957/1939. községi ikt. sz.

Másolat:

Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara, Debrecen Hunyadi u. 5. I. em.

Jelentkezés a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara által rendezendő juhászképző tanfolyamokra.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara már két ízben rendezett 6 napig tartó juhászképző tanfolyamot. Az egyiket 1937. tavaszán az Egri Káptalan folyáspusztai gazdaságában, a másikat pedig 1938. év tavaszán a Hortobágyon. Ezeknek a tanfolyamoknak a sikere következtében a kamara ebben az évben két tanfolyamot fog rendezni, az egyiket április hó 17-től 22-ig gróf Wenckheim József kigyósi uradalmában, — a másikat pedig dr. Polgári József földbirtokos tiszaderzsi juhászatában április hó 24-től 29-ig.

A juhászképző tanfolyamon résztvevő juhászok kiképeztetnek a juhtenyésztés, gyapjnyírás, gyapjkezelés, takarmányozás, a juhbetegségek és az ellentük való

védekezés, a tejkezelés és a gomolyaképzés elméleti és gyakorlati ismereteiben. A juhászati tanfolyamok hat napig tartanak egész napi előadási idővel, amelyek megfognak oszlani elméleti és gyakorlati bemutatásokra, a vendéglátó juhászok juhállományán. A juhásképző tanfolyamon részt vehetnek uradalmi juhászok, feles juhászok, vagy olyan kisgazdák, akik juhállományukat maguk kezelik. Azok, akik a juhászati tanfolyamokat végighallgatják és az utolsó napon tartandó záróvizsgán megfelelnek, a tanfolyam sikeres elvégzéséről bizonyítványt fognak kapni.

A vendéglátó juhászok a juhásképző tanfolyamok hallgatói részére hálóhelyet biztosítanak, a résztvevőknek csak takarót kell magukkal hozni. Ugyancsak biztosítva van a vendéglátó juhászok részéről a tanfolyam hallgatói részére naponta kiadós meleg ebéd is, így a résztvevőknek csak annyi hazait kell hozni, hogy a reggelit és vacsorát abból hat napon át tudhassák. A feles juhászok és juhtenyésztő kisbirtokosok a lakásért és ellátásért semmit sem tartoznak fizetni, mert költségeiket a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara viseli, csak az utiköltséget kell sajátjukból fedezni, az uradalmi juhászok pedig a lakásért és ellátásért 10 pengőt kell, hogy fizessenek.

Felhívjuk az érdekelteket, hogy a területileg hozzájuk közelebb fekvő juhásképző tanfolyamon vegyenek részt és részvételüket mielőbb, de legkésőbb április 5-ig okvetlenül jelentésük be a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamaránál, mert a juhásképző tanfolyamokon a résztvevők száma korlátozva lesz, hiszen az elhelyezés és a gyakorlati oktatás sikerének biztosítása nem teszi lehetővé 20-20 tanfolyamhallgatónál többnek a felvételét. Az uradalmak juhászaik bejelentésével egyidejűleg a 10 pengős részvételi díjat is küldjék be. Ha a tanfolyamokra túlságosan sok jelentkező volna úgy azok a jelentkezés beérkezésének sorrendje szerint lesznek felvéve a tanfolyamokra.

Debrecen, 1939 március 16.

Tiszántúli Mezőgazdasági
Kamara.

Március 25-én szombaton és 26-án vasárnap

KATJA

A történelem legizgalmasabb szerelmi kalandját dolgozza fel ez a film olyan merész és szellemes beállításban, amelyet még a franciáktól nem láttunk. A film rendezése mesérel. Főszereplője:

Danielle Darrieux,

az új francia filmsztár.

Kiegészítve Magyar-Fox hirdetéssel.

KÁRPÁTALJA

Szombaton, március 18-án reggel Ruszinszko egész területe Csonka-Magyarország birtokába jutott. A visszacsatolt terület 11,085 24 km²; ezen a területen 390 község fekszik. Az 1930. évi cseh népszámlálás adatai szerint ezen a területen 552.124 ember élt. A lakosság megoszlása nemzetiségek szerint: rétén, illetve orosz, 413.481, magyar 25 894, német 8 725, tót, illetve cseh szlovák 17.495, zsidó 65 828, egyéb 13.336, külföldi 7.365. A lakosság megoszlása vallás szerint: róm, kat. 36.137, gör. kat. 315 392, ref. 12.046, ág. h. ev. 906, gör. keleti 110.756, izraelita 69.504, e g y é b 6.992.

Ruszinszkoról szokás úgy megemlékezni, mint szegényes országrészről, amelynek csak nehezen megközelíthető erdőségei vannak. Az elmúlt hónapokban azonban a hivatalos részről meghívott német szakemberek beható talajvizsgálatok után igen jelentős nyersanyagforrásokra akadtak, amelyek között különösen jelentős a vasércnek olyan minőségben való előfordulása, amilyenben a földkerekség kevés helyén található.

Találtak vasércet, amelynek 45 százaléka vastartalma van, tehát megközelíti a híres svéd vasércet és idegen káros anyag olyan mértékben vegyül benne, hogy a legkitűnőbb acél előállítására alkalmas. Nagybocskó látszik a vasércelőfordulások központjának. Huszt környékén ezüst, ólom és cinn fordul elő számottevő mennyiségben. Má-

ramarosszlatina környékén pedig értékes aranyércet fedeztek fel, amelyeknek a kiaknázása szakértők szerint nagyon gazdaságos.

Aknaszlatinán gazdag sóbányák vannak.

Erdői pedig valóságos őserdők évszázados fákkal, amelyek 572.000 hektárra terjednek, ebből eddig Magyarország a visszacsatolt területekkel mindössze 17.000 hektárt kapott. A vágható fa 1.3 millió köbméter, amelyből 800.000 köbméter kivihető.

Ruszinszkonak igen jelentős gyümölcsstermelése is van, évenként átlag csak a mából 5000 vagónt tudott kivinni.

Meg kell emlékeznünk Ruszinszko nagy energiaforrásairól, melyet vizeinek mozgása tartalmaz és melyet felfogni és hajtóerővé átváltoztatni nagyszerű gazdasági feladat.

Ilyen hatalmas energiaforrás Ungvártól néhány kilométernyire már megépített és ötezer holdra terjedő tároló medence, amely magába gyűjti a környező vizek tömegét és csövön eresztik alá nagy eséssel elektromos áramot fejlesztő gépek hajtására.

Az áram, amelyet ilyen módon fejleszteni tudnak, elegendő lesz Debrecen, Sátorajauhely és Nyiregyháza világítására és kisebb ipari üzemeknek árammal való ellátására.

Itt rövid néhány hónap alatt megindulhat az áramfejlesztés munkája, mert a hatalmas gépek és felszerelési anyagok jórészt már helyben vannak.

A festői vidék, mely Szoly-

va körül és ettől északra terjed, legnagyobb mértékben alkalmas nyaralótelepek létesítésére, most csak kisebb 8-10-15 szobás megszálló vendéglők vannak, amelyek nagyobb forgalom lebonyolítására nem elég alkalmasak.

Ruszinszko vizei a magyar öntözési tervekben is szerepet játszhatnak, mert csak most vagyunk abban a helyzetben, hogy számolhatunk azokkal a víztömegekkel, amelyekben Ruszinszko oly gazdag.

Csonka-Magyarország számára új gazdasági lehetőségek nyílnak meg Ruszinszko visszaszerzésével.

Az önálló iparosok nyugdíja

Az Ipartestületek Országos Központja a kebelében működő nyugdíjbizottságának révén az ország ipartestületeihez felhívást intézett és adatszolgáltatási úrlapokat küldött, hogy azokat az iparosok pontosan töltsék ki és a legrövidebb időn belül az ipartestületek révén a központnak küldjék meg.

Az iparos nyugdíj és az iparosadóságok rendezése fájó sebe az ország önálló iparostársadalmának s ezért az IPOK ilyen irányu megmozdulása jogosan töltheti el reménnyel az iparosságot, mert hiszen minden ilyen irányu lépés eddig csak tapogatózás és csak a kezdeményezés, javaslatok tömegében vészett el s mondjuk meg őszintén, egynek sem volt mélyreható, mindent felölelő, az iparosság igényeit kielégítő ereje és biztosítéka.

Ha e kérdésben az IPOK indítja meg az országos akciót már ez egy komoly lépés a megvalósulás felé, éppen ezért minden önálló iparosnak mindent el kell követni, hogy az IPOK felhívásának eleget tegyen és az adatszolgáltatással saját érdekében a mozgalmat a legmesszebbmenőleg támogassa.

Reméljük és hisszük, hogy az Ipartestületek Országos Központja kezdeményezését siker fogja koronázni és végre meg is fog valósulni az iparosok nyugdíjintézménye és az iparosadóságok rendezésével az iparosok megélhetése is a biztosabb jövő felé igazodik.

Egészséges fa egészséges gyümölcsöt terem!

Legjobb védekezés a gyümölcsfák téli permetezésére

Shell DORMANT WASH

téli ásványolaj permetezőszert

a legjobb, legeredményesebb, legmegbízhatóbb.

Tiszta ásványolajból készült. Ólóhatását az ásványolaj adja. Használatban a legtakarékosabb, legtisztább, legkényelmesebb. Nem piszkít, nem mar, a permetezőgépet nem rontja.

Gyártja a Shell Kőolaj r. t.

Arusítja a szarvasi lerakat:

BUK ADOLF FIAI Szarvas, Piactér.

Kapható minden jobb szaküzletben.

Permetezőgépek igen nagy választékban.